Alarko Holding'in Yeniden Organizasyonu

Alarko Holding başlangıçta altı esas faaliyet alanında örgütlenmişti. Bu yapı bugün de esas olarak devam ediyor. Alarko çok alanda çok değişik işlere dağılmış bir faaliyet yerine kendisini geliştiren ve bir kısmında kendisinin kurucu olarak rol oynadığı alanlarda kökleşmeyi tercih etti.

Alarko Holding'in ilk organizasyonunda "otonom yönetim merkezi denetim" yönetim anlayışıyla iş esasına göre oldukça ayrıntılı bir yapı oluşturulmuştu. Zaman içinde organizasyon oturdukça yapılaşmada sadeleştirmeler yapıldı.

Alarko 1973 yılında holding yapısı altında "şirketler topluluğu" olarak yeniden örgütlendi. Bunun için Alarko'nun faaliyet gösterdiği alanlar, şirketin o zamana kadar kazandığı deneyim içinde yeniden tanımlandı. Buna göre başlıca altı ana faaliyet alanı belirlendi. Bu alanlar imalat, taahhüt, ticaret, turizm ve konut, hizmet ve eğitim, gıda endüstrisiydi.

Zaman içinde değişiklikler gösteren ana faaliyet alanları günümüzde "gruplar" olarak sanayi ve ticaret, taahhüt, enerji- üretim, enerji-dağıtım, turizm, arazi geliştirme, gayrimenkul yatırım ortaklığı, su ürünleri olarak tanımlanıyor. Görüldüğü gibi kırk yıl içinde ana faaliyet alanları esas olarak aynı kalmıştır. Alarko faaliyet alanlarını çok çeşitlendirmek yerine, şirketin temel kuruluş ilkelerinden biri olan "uzmanlaşma" anlayışına bağlı olarak deneyim kazandığı alanlarda kökleşmek yolunu seçmiştir.

Alarko'nun kuruluşundan holdingleşene kadar örgütlü olduğu, tüm faaliyetlerin yürütüldüğü Alarko Sanayi ve Ticaret AŞ yeni holding yapılanması içinde imalat ve ticaret alanlarını kapsıyordu. Alarko Sanayi ve Ticaret AŞ bu yapısı ile faaliyetlerini sürdürürken, 1998 yılında Carrier ile eşit ortaklık kurarak Alarko Carrier adını aldı.

Alarko Carrier'ın şirket içi yayın organı olan BizdenBize'de yer verdiğimiz "Alarko Tarihinden" bölümünde bundan sonra Alarko Şirketler Topluluğu'nun ilk oluşumunu ve günümüze kadar olan gelişmesini özet olarak açıklayacağız. Daha sonra 1973 yılına geri dönerek

ALARKO HOLDİNG A.Ş.

Tamamı ödenmiş
50 MİLYON liralık sermayesini
HALKLA
BÜTÜNLEŞEREK
100 MİLYON liraya çıkarıyor

HER YIL KÂR DAĞITACAK ORTAKLIĞIN BEHER HİSSESİ 500 LİRADIR
HİSSE SENETLERİ HAMİLİNEDİR

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Alarko Holding'in Cumhuriyet gazetesinde yayınlanan ilanı (Cumhuriyet gazetesi, 3 Mart 1974)

ALARKO HOLDİNG A.Ş.

YURT KALKINMASINA
HİZMET ARZI YAPAN
18 DİNAMİK KURULUŞUNU SUNAR..

Makine Mühendisleri Odası yayın organı Makine ve Mühendis dergisinde yayınlanan Alarko Holding ilanı (yayın tarihi: 31 Mart 1974)

Alarko Sanayi ve Ticaret AŞ'nin tarihini bu başlık altında anlatmamızı sürdüreceğiz.

İlk Şirketler ve Müesseseler

1973'de gerçekleştirilen yeni organizasyonda ana faaliyet alanları şirketler halinde, bu şirketlerin içinde değişik faaliyet alanları ise "müesseseler" olarak örgütlenmişti. Genel yönetim felsefesi, "otonom yönetim ve merkezi denetim" esasına dayanıyordu. Her alt faaliyet alanı ayrı bir örgütlenme olarak kabul ediliyor, holding ve ana şirketler tarafından denetleniyordu.

Bu örgütlenme tarzı ve yönetim anlayışının amacı stratejik düşünmek, etkin karar alma politikalarını geliştirmek, iş yapım sürelerini kısaltmak, maliyetleri minimuma indirmek ve kaliteyi sürekli arttırmak için organizasyon ve yönetim sistemlerinin devamlı gözden geçirilmesini sağlamaktı. Yıllar içinde Alarko'nun faaliyet gösterdiği hemen tüm alanlarda başarılı olması bu örgütlenme tarzı ve yönetim anlayışının şirket için uygun olduğunu göstermiştir.

ALARKO HOLDİNG bünyesinde yer alan şirket ve müesseseler, bunların faaliyet alanları şöyle belirlenmişti:

ALAMSAŞ- Alarko Ağır Makine Sanayii (Holding iştiraki %74, %15 Eczacıbaşı, %11 Türk Ticaret Bankası) "kalın sactan mamul cihazlar, ağır çelik konstrüksiyon, kimya, petrokimya, çimento, şeker, demir çelik, kireç, termik santral, baraj, maden flotasyon ve arıtma tesislerinin makine ve cihazlarının imalatı",

Alarko Holding'in ilk organizasyon şeması.

ALBİM Alarko Brülör İmalat Müessesesi (Holding iştiraki %98) "ev ve sanayi tipi hafif ve ağır fuel oil brülörleri, ısıtıcı, filter, akaryakıt tabloları, akaryakıt tankı ve aksesuarları imalatı";

ALDAĞ (Holding iştiraki %50, Dağoğlu Grubu %50) "komple condenser grupları soğuk su üretici cihazları, evaporatörler, endüstriyel soğutma cihazları, salon tipi komple klima cihazları, alüminyum kanatlı bakır borulu ve çelik kanatlı çelik borulu bataryalar, ısıtma konvekörleri imalatı, komple soğuk depolar (derin dondurma ve normal soğutma), buz tesisleri taahhütü";

ALETAŞ Alarko Eğitim Tesisleri AŞ (Holding iştiraki %56,5, diğer %43,5) "lisan öğretimi, sevk ve idare metodları eğitimi, teknik eğitim, oryantasyon kursları, sair eğitim ve öğretim konularının eğitimi";

ALETİM Elektrik Tesis İşleri Müessesesi (Holding iştiraki %98) "elektrik üretim tesislerinin projelendirilmesi, malzemelerinin temini, montajlarının yapılması, işletmeye alınması, işletme sonrası bakımının yapılması";

ALFENAŞ Alarko Fenni Malzeme Satış ve İmalat AŞ (Holding iştiraki %10, diğer %90) "pazarlama, satış, satış sonrası bakım hizmetleri";

ALMİM Alarko Mühendislik ve İmalat Müessesesi (Holding iştiraki %98) "endüstri fırınları, boyama, tuğla kiremit tesisleri, su soğutma kuleleri, elektrik tabloları, özel imalat";

ALMÜT Alarko Mümessillik ve Ticaret Müessesesi (Holding iştiraki %98) "Mekanik ve otomatik kontrol, çevre sorunları ekipmanı, ithalat, ihracat, mümessillik, satış, satış sonrası bakım hizmetleri";

ALPOMAŞ Alarko Pompa ve Motor Sanayii AŞ(Holding iştiraki %98,7) "ıslak rotorlu, çift milli, ısıtma cihazları ve 15 HP'ye kadar özel elektrik motorları, dalgıç tulumba motorları, sirkülatör, santrifüj, kademeli dişli, helezonlu, paslanmaz çelik döküm su, kızgın su ve kimyevi sıvı tulumbaları imalatı",

ALSAC Isıtma Klima Havalandırma Cihazları İmalat Müessesesi (Holding iştiraki %98) "sınai tip radial ve aksiyal vantilatörler, klima havalandırma tipi vantilatörler, santrifüj ısıtıcı cihazlar, aksiyal ısıtıcı cihazlar, salon tipi ısıtma klima cihazları, klima santralleri, hava üfleyici menfezler, hava ayarlayıcı klape ve sair donanım imalatı";

ALSİM Alarko Endüstriyel Tesis İşleri Müssesesi (Holding iştiraki %98) "proses, proje, fizibilite, makina ve teçhizat seçimi, inşaat, mekanik ve elektrik tesisatı, montaj işleri, servise alma, işletme sonrası servis hizmetleri";

ALTERM Alarko Isıtma, Klima, Havalandırma, Tesis İşleri Müessesesi (Holding iştiraki %98) "endüstriyel, tekstil fabrikaları, konfor klima tesisleri, kazan dairesi tatbikat projelerinin hazırlanması, gerekli cihaz ve malzemenin ithal edilmesi ya da üretilmesi, montajın yapılması, işletmeye alınması ve teslim sonrası bakımının yapılması"

ATTAŞ Alarko Turistik Tesisleri AŞ (Holding iştiraki %91) "her cins turistik tesis, inşa, tesis ve işletmesi";

KİMYA PROSES ve SU ŞARTLANDIRMA Tesisleri Müessesesi (Holding iştiraki %98) "filtrasyon, içme suyu, klorlama, demineralizasyon, yumuşatma, biyolojik iyileştirme, endüstriyel atık suların tasfiye tesislerinin taahhütü";

TARIM, HAYVANCILIK ve GIDA SANAYİİ MÜESSESESİ (Holding iştiraki %98) "ziraat, hayvancılık, gıda sanayii tesisleri geliştirme ve işletmesi";

TEK-İZ Teknik İzolasyon AŞ (Holding iştiraki %22,8, Koç Grubu) "endüstriyel izolasyon, saç kaplı izolasyon, tekstil özel izolasyonlu asma tavanları imalatı ve taahhütü";

TOPLU KONUT HOLDİNG AŞ (Holding iştiraki %8) "toplu konut inşaatı, konut prefabrik elamanlarını geliştirme ve imalatı" alanlarında faaliyet gösteriyordu.

Başlangıçta imalat ve ticaret işleri Alarko Sanayi ve Ticaret AŞ (AST) altında toplanmıştı. AST'nin altında yer alan şirket ve müesseseler şunlardı: ALSİM, ALSAC, ALMİM, ALPOM, ALETİM, ALTERM ve ALMÜT'tü.

Yukarıda kırk yıl içinde Alarko'nun ana faaliyet alanlarının esas olarak aynı kaldığını belirtmiştik. Ancak yukarıdaki ilk şirketler topluluğu örgütlenmesinin iş alanlarına göre oldukça ayrıntılı olduğu görülebilir. Bu detaylı örgütlenmenin "otonom yönetim merkezi denetim" anlayışıyla daha iyi motivasyon sağlayabileceği ve denetimin de daha sağlıklı yapılabileceği sonucu olduğu söylenebilir. Zaman içinde organizasyon yerine oturdukça, iş hacmi geliştikçe ayrıntılı örgütlenme amaçlananın tersine etkiler yaratmaya başlamış, bunun sonucu bu organizasyon şirket veya müesseselerin birleştirilmesi yoluyla daha sadeleştirilmiş ve esas olarak altı faaliyet alanında ki ana şirketlerin yapısı içinde toplanmıştır. Önümüzdeki sayıda Alarko Holding'in günümüze kadar gelişimini özetle anlatacağız.

Alarko Holding logosu ile basılan ilk broşürler, yeni şirket ve müesseselerin logoları

